

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Egy évre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 kor. Egyszerre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kérésatok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvántári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésélt áron számít fel.

Egyesületi életünk.

Clubok, kaszinók, körök és egyesületek tekintélyes számban vannak már nálunk is, de ez a szám még mindig kicsiny arra, hogy jelentékeny szerepet játszon a mi társadalmi életünkben. Pedig a kor tanulságai azt követelik, hogy ezek a társadalmi egyesületek minél nagyobb számban legyenek s környezetükre minél nagyobb befolyást gyakoroljanak.

A mai kor jelszava: a közös célokért való tömörülés. Minden városban és minden faluban néprétegek élnek, amelyeknek hasznára válik, ha egyesült erővel törekednek a közös célt elérni. Az már régi dolog, hogy az egyes, a magára utalt ember manapság hasztalan küzd olyan áramlatok és törekvések ellen, amelyek akár a megszokás, akár a tömeg által befogadtattak. Az egyes ember hasztalan próbálkozik anyagi ekzisztenciáját biztosítani olyan úton, amelyen a gazdagabbak, az erősebbek járnak. Angliában s később Németországban már régóta felismerték az egyesült erővel való törekvések szükségességét s a törzesszaltól kezdve egész a mágnások klubbjáig számlálhatatlan egyesületben, közben szövetségekben tömörülnek az egyes néprétegek, hogy közös anyagi és erkölcsi célokat érjenek el.

Nálunk Magyarországon még messze vagyunk attól, hogy a polgárság az egyesülés révén tényleges eredményeket tudjon elérni. Ebben a tekintetben hatalmasan megelőzte a „burgoiset” a proletáriátus, amely az egyesülés révén számottevő faktora lett a főváros társadalmi és gazdasági életének s máris annyi előnyt és kedvezményt vívott ki a munkásosztály javára, hogy az jelentékeny eredmény, sőt siker számba jöhet.

Tanuljunk tőlük és fejlesszük minden erőnkönél kaszinóinkat klubjainkat, olvasó körinket és egyesleteinket, mert manapság csakis ezek a helyes és megfelelő bázisai annak, hogy egyesült erővel közös célokat érhesünk el. S miután hasonló intézmény ez idő szerint még felette kevés van nálunk, alapítsunk újakat, minél többet.

A mi már meglévő hasonló intézményeinket két nagy alaphibában szenvednek. Az egyik az, hogy egy nagy részük politikai célokat szolgál. Vannak liberális kaszinóink és katolikus körök, ifjusági önképző körök és katolikus legényegyleteink, zsidó nőegyleteink és keresztény hölgyek egye-

sületei, szociálista, néppárti és kormánypárti földmives körök stb. stb. Természetes, hogy ezekben az egyesületekben s körökben nem fejlődhetik ki az a szellem, amely a tagokat közös anyagi és erkölcsi célok elérésére ösztönzi. Az ilyeneknek vezetői legnagyobb részét szereplő, vagy szereplni akaró politikusok, akiknek vagy a mandátum a végcélja, vagy a szereplni akarás. S ez az oka annak, hogy ezek a körök ahelyett, hogy egymással karöltve dolgoznának, egymással inkább rivalizálnak, s inkább a forma kedvéért, mint szükségből hébe-hóba a játékosnyág gyér fügefalevelével takargatják tartalmatlan voltukat. Az ilyen társadalmi egyesületek csakis úgy tudnak a társadalomnak hasznára válni, ha első sorban nem politizálnak, ha egymással karöltve dolgoznak s a tagok anyagi jólétének emelését tartják szem előtt. A békes együttműködésnek megelőző betűje a politika, mert szenvedelmek, egyéni hiúságok lesznek úrrá a kedélyek felett s egyes emberek a vezetők érdekét, hiúságát szolgálják, s e mellett a felekezeti és társadalmi békét ássák alá.

A másik főhibája a mi társadalmi egyesületeinknek, klubbjainknak, köröknek stb az, hogy a politikán kívül kizárólag mulatságok rendezésével foglalkoznak. A legtöbb ilyen körhelyiség egész esztendőn keresztül — néhány vasárnap kivételével — kong az ürességtől, élet csak farsang idején van bennük, amikor rohamos egymást után követik egymást a táncmulatságok és „műkedvelői előadások”, amely utóbbi egyike a legizstelenesebb és leghaszontalanabb dolgoknak. A bál még csak hagyján, mert a mulatság, a tánc szép és kellemes dolog. De a sok mulatság mellett nem lehetne-e népszerű, művelő hatású felolvasásokat tartani? A művelt külföld minden olyan egyesületében, melynek kevésbé iskolázott tagjai vannak, első sorban arra helyezik a fősúlyt, hogy a tagok műveltségét előadások és felolvasások révén emeljék. S értelme valóban csak ennek van. Hasznát a tag csak így veszi az egyesületnek. Nálunk azonban ezt a fontos célt teljesen szem elől tévesztik s a tagok műveltségét hébe-hóba „előképek és színi előadások” révén igyekeznek emelni.

Az intelligensebb körök egyesületeiben pedig egész esztendőn át kártyáznak!

Czelszerűtlen és erkölcsi tartalom

nélkül való a mi egyesületi életünk, nagy hátránya társadalmunk fejlődési képességének.

Állami megtérítés a városoknak.

Tisza István gróf miniszterelnök tudvalevően tervbevette, hogy a városoknak az állami funkciók teljesítéséért, óhajás szerint, állami megtérítést juttat. Az egyes városok sokat foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Legelőször Győr város nyilatkozik az ügy érdemében és konkrét fölterjesztést tett a kormányhoz. Amennyiben ez a fölterjesztés nemcsak a törvényhatósági jogú városokat érdekli, kivonatossan a következőkben ismertetjük:

Sokszor felhangzott a legutóbbi időben a városoknak az a panaszja, hogy az állami igazgatás közvetítését, dacára a vele járó aránytalan nagy költségeknek — kizárólag saját erejükkel kénytelenek előltni.

A mindinkább fokozódó szükségletek, melyek egy modern színvonalra törekvő városban kielégítés nélkül nem maradhatnak, a közjövödelmek szaporítását s ezzel a városi polgárság anyagi erejének mind nagyobb mérvben való igénybevételeét követelik. E polgárság már azáltal, hogy a városok létesített intézményeik leg többjével nem egyedül saját maguk érdekeit hancam azt meghaladva egy nagy környék érdekeit szolgálják, bőven kiveszi részét abból a kötelességből amelylyel úgy a városnak, mint hazájának is tartozik.

Természetes, hogy államot és várost egymástól annyira szétválasztani, sőt egymással úgy szembe állítani, hogy egyik a saját ténykedéséből a másikra elkerülhetetlenül háramló előnyökért pénzbeli ellenértéket követelhesse, nem szabad, mert ez különben az állami egység eszméjével s külön államok teremtene az államban. De amennyiben földrajzi fekvések, bizonyos vidékek speciális viszonyai és érdekei a jogfejlődés útján az emberi feladatok megoldásához szükséges társulásoknak oly alakulatait hozták létre, minők a községek és városok s azokat az államal bár nem ellentétes, sőt annak szolgálatában álló, de az egységgel szemben különleges célok elé állítottak, szükségképpen követelmény gyanánt jelentkeznek — hogy ezen sükébb körül társulásokat, melyek saját érdekeikkel voltaképpen állami érdekeket elégítenek ki, működésükben az erősebb állam, melynek ők is tagjai, erősítse, támogassa és semmi esetre se vegye anyagi erejüket igénybe oly feladatok teljesítésére, melyek a községi városi alakulás szükségével kapcsolatban nem hozhatók. Ilyen a tulajdonképpeni állami közigazgatás, melynek költségei jog és igazság szerint az állam polgárainak jövedelmét az adók, illetékek és más szolgáltatások alakjában már

igénybe vette s így tehát a különleges helyi célokra befolyt jövedelem eme költségekre fel nem használható.

A jelenlegi állapot a városi törvényhatóságokra még sérelmesebb azzal, hogy a vármegyei törvényhatóságok közigazgatási közzétegy állandóan a belügyi tárca terhére fedeztetnek. A vármegyék már az 1888. évi XV. t. cikket jóval megelőzően részesültek ily címen az állami jövedelmekben; méltán teszi Pozsony szab. kir. város közönsége már egy 1867-ben az országgyűlés képviselőházához intézett feliratban panasz tárgya, hogy »a vármegyék összes törvénykezési, közrendészeti, sőt eddig közigazgatási költségeit is az állam közadóval — melyhez a városok is aránylag járulni színtúgy és ismét köteleztettek — fedezett pénztárból fizeti, holott a megyék is csak oly municipiumok, mint a városok« majd tovább: »az ország nem kívánhatja azt, hogy jövedelmünk szaporításához a rendes adók viselésén kívül még ily rendkívüli megyei polgártársaink által nem is ismert adó nemével járjunk».

A városi polgárság ezen súlyosabb adóterhe lehetetlenné teszi, hogy a város polgáraitán talán nagyobb adóképeségét a saját fejlesztésére, saját céljaira használhatna fel. Az ekkép előálló jövedelemtöbbletnek a város hasznát nem láthatja. Pedig nem csekély összegről van itt szó. A városok költségvetésének anyanyulmányosaból hozzavetődleges képet nyerhetni, hogy mily összegek almanak a városok rendelkezésére, ha az állami közigazgatás közvetítéséért megfelelő karpótlásban részesülének.

Városi közgyűlés.

— decemb. 12—13. —

Két délelőtti teljesen betöltött közgyűlésre nyílt meg f. hó 12-én Szentes város képviselőtestületének és két napon minden ügy beható megvitatás alá került azzal a nagy eredménnyel, hogy a közgyűlés úgy az 1904. évi, mint az 1905. évi pótköltségvetést általánosságban és részleteiben is elfogadta, amivel megadta a fődötzetet a köztisztviselők ez évi június 1-től esedékes fizetés-emelésével járó több kiadásához is, a nélkül, hogy ezzel az adófizető polgárok vállaira, az ez évinél csak egy fillérral is magasabb pótdátot kellene róni.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

E l n ö k : M a t t é f f y Ferenc dr. polgármester a közgyűlést megnyitva, bejelenté, hogy a tárgysorozat kibocsátása után érkezett be W e i s z Lipót és társainak a városi ügyészre vonatkozó szabályrendeleti intézkedések módosítását célzó indítványa, mely folytatásig lesz a tárgysorozatra kitéve.

Ratérve a napirendre, miután az előző közgyűlés jegyzőkönyvét felolvasták és jóváhagyták, P a p p László fősztámvéő előterjeszté, indoklással együtt, az 1904. évi pótköltségvetést és azt elfogadásra ajánlja.

F ü s t i M o l n a r Lajos nem fogadja el a pótköltségvetést a tárgyalás alapjául, S z e d e r János ellenben igen helyesen utalva arra, hogy a pótköltségvetéssel okvetlenül foglalkoznia kell a képviselőtestületnek, a fősztámvéő előterjesztését partolja.

K á t a i P a l János F ü s t i M o l n a r Lajos indítványa mellett — szól a békkesség érdekében.

E c s e r i Lajos dr. mutat arra, hogy a pótköltségvetés ellen állást foglalni: merő képtelenség. Azt le kell tárgyalni és meg kell állapítani, különben a fölöttes hatóság fogna azt hivatalból megállapítani.

W e i s z Lipót szintén megállapítandónak mondja a pótköltségvetést, mert ma —

mikor már a legfelsőbb fórum is jóváhagyta a tisztviselők fizetésjavítását, okvetlenül gondoskodni kell annak fődötzetéről is, különben drágán fizethetné meg a város ezt a huzavonát.

F e k e t e Márton meggyőző erővel adta ezután a helyzet hű képét. A helyzet az, hogy pótköltségvetés készítésére szükség van a tisztviselők fizetésemelésének fődötzése nélkül is, annak tárgyalása elől tehát nemcsak, hogy elzárkózni nem szabad, hanem ellenkezésképp, követelnie kellene a képviselőtestületnek a tanacstól ily pótköltségvetést, ha önként nem terjesztette volna elő és akkor illethetné vad a tanácsot, ha e kötelezőség teljesítését elmulasztotta volna. A tisztviselők fizetésjavításának kérdésében pedig a helyzet az, hogy azt: emeljék-e a fizetéseket vagy ne, akkor kellett volna a képviselőtestületnek jól meggondolnia, mikor azt az ügyet tárgyalták. Ma ezt a fizetésjavítást a legfőbb fórum is jóváhagyta, ezzel a tisztviselőknél szerzett joguk van, amelynél honorálását mesterséges akadályokkal el lehet húzni-halasztani talán 1—2 évig, de minél továbbra tolják ki így ezt a honorálást, annál nagyobb lesz az összeg, melynek fizetési kötelezettsége majd a város nyakába szakad és annál kevesebb is lesz annak az összegnek az előteremtése, holott ma azt — az adófizetők minden megterhelése nélkül fizetheti ki a város. Eppen ezért elfogadásra ajánlja általánosságban a pótköltségvetést.

Miután még B u g y i Antal főjegyző — arra való hivatkozással, hogy vagyoni felelősség esete állhat elő, 12 képviselő nevében irrasosan a névszerinti szavazás elrendelését kérte, a polgármester névszerinti szavazással feltette a kérdést, mely szavazás során a nagy többség, F ü s t i indítványának mellőzésével, a pótköltségvetést általánosságban a részletes tárgyaas alapjául elfogadta.

A részletes tárgyalás első tételénél, hogy az 1904. évi pótköltségvetésbe beállítassék-e a tisztviselők június 1-től esedékes fizetési többlete, vagy ne: F ü s t i Molnár Lajos elől kezdte újfent a vitát.

E l e n e E c s e r i Lajos dr. jogi szempontból, F e k e t e Márton a vagyoni felelősség szempontjából érveltek meggyőződen s az újabb névszerinti szavazásnál aztán a többség a tételt változtatlanul elfogadta, valamint — ezután már vita nélkül — a pótköltségvetés többi tételét is.

Az 1905. évi pótköltségvetés tárgyalása már simábban ment ezután és a többség azt általánosságban és részleteiben elfogadta.

Ezután a polgármester kinevezte a központi választmányok szavazatlappokká való választásához a szavazatszedő küldöttség elnökeül M o l e c z Lajost, megválasztották a küldöttség bizalmi férfait, mire a szavazás időjére a polgármester a gyűlést felfüggesztette.

A szavazás eredménye lett, hogy a 12 megválasztandó közül négyen a beadott 124 szavazatból megkapták a többséget, névszerint: V a r g a József, P u r j e s z János dr., L a k o s Imre dr. é. F ü s t i Molnár Lajos. Ezeket kívül még tizenhárom kaptak 62—62 szavazatot. Minthogy azonban csak 82 juthatott még be a központi választmányba, hosszas vita után, melyben az ügyész véleménye is kikérte, elnöklő polgármester előtötte a kérdést olyképen, hogy az egyenlő számú szavazatot nyertek közt sors-huzás döntőn. E sors-huzás alapján kiegészült a választmány a következő tagokkal: P e t r o v i c s Soma, V e c s e r i István, S z o l d o s Ferenc mérnök, K a t a i Pál János, T a s n á d y Antal dr., i j. V e c s e r y János, S o ó s Balint és C s ü c s Lajos.

Az idő előrehaladottságra való tekintettel a polgármester ekkor a folytatolagos közgyűlést másnap délelőtt 9 óra-ra tűzte ki.

Másnap.

A másnap délelőtt 9 órakor megnyíló folytatolagos közgyűlésen először is felolvasták és hitelesítették az előző napi közgyűlés jegyzőkönyvét.

Ezután P a p p László fősztámvéő előterjesztette az általános közevetvámszedési jogot engedélyező kereskedelmügyi minisz-

teri engedélykiratot, valamint a vámszedési jog gyakorlásának életbepéptetése érdekében a tanács javaslatát.

Az ügy fölött rendkívül széles medrű vita indult meg, mely teljes két órát vett igénybe a közgyűlés idejéből.

Az ügyet inkább összekuszáló, elsekélyesedett vita befejezéséig a közgyűlés elhatározta, hogy az engedélykiratot és a tanácsj javaslatot minden mellékletével együtt sokszorosítsák, a képviselők közt osszak ki s majd ha azok tanulmányozták az ügyet, akkor tárgyalják érdemben. Hogy mely — a városokba bevezető utcák zarassanak el a külforgalom elől, — ennek megállapítása és ez iránt való javaslatteleire a gazdasági szakosztály utasítottat. A tanács pedig felhatalmazást nyert a vambárcaik elkészítésére, a polgármester meg arra, hogy a vámszedőket, akiknek fizetését a közgyűlés évi 600 koronában, 50 korona világitási stalyban és 20 l tüzifában állapította meg, — kinevezze.

A r a d y Kálmán főkapitány fizetésjavítási kérvénye került ezután sorra. A főkapitány, miután e kérvényében emondja, hogy törvény szerinti mi fizetés jarna neki, — nem azt kéri, hogy ezt a közgyűlés adja is meg, hanem azt, hogy — mint a többi tisztviselőnek, az ő fizetését is javítsák 30 százalékkal és e felemlét fizetés 20 százalékát adják neki lakbérül.

Miután azonban a tisztviselőknél a 2000 koronán felüli fizetéssel bíróknak sem adták meg a 30 százalékos fizetésjavítást, csak a 20 százalék lakbérletményt, a kérvényvel szemben a tanácsj javaslat az volt, hogy ezt a lakbérletményt állapítsák meg a főkapitány javára, mert az ő fizetése is fölülhaladja az évi 2000 koronát.

L a k o s Imre dr. majd S z e d e r János, méltányossági tekintetéből teljesítendőnek vélik a főkapitány kérelmét, aki több mint 20 éve tisztviselője a városnak.

B a n f a l v i Lajos sem a tanácsj határozati javaslatát, sem L a k o s Imre indítványát nem fogadhatja el. A főkapitány a kérvényében a törvényre hivatkozik, amely megszabja, hogy mennyinek kell az ő évi javadalmának lenni. Ez a javadalom az, amiben a vármegyénél a szolgabírák részesülnek, vagyis a mi vármegyénkben 2900 korona törzsfizetés és — tekintettel arra, hogy a főkapitány Szentesen lakik, évi 480 korona laspénz. Ezt, ha a közgyűlés szép szerivel nem teszi, a fölöttes hatóságok fogják a főkapitány részére megállapítani. A főkapitány azonban jelentékenyen többet kéri ennél, amit megadni nem lehet. Minden további huzavona elkerülése végett és az ügy békkességes elintézésé érdekében indítványozza tehát, hogy a főkapitány-nak szavazzák meg azt a fizetésjavítást, ami neki törvény szerint jár.

T a s n á d y Antal dr. ügyész emelkedett most szólásra, hogy egy kis mosakodást végezzon magán a tisztviselők fizetésjavítása kérdésében elfoglalt álláspontja dolgában. Beszédére legközelebb még visszatérünk, mert hat — nagyon érdekes és nagyon pikáns kis beszéd volt ez, amelyről szükséges lesz kissé foglalkozni. Itt elég legyen most annyit írni róla, hogy a beszéd végén nagy emfázissal fordult hirtre, a mögötte ülő képviselőkhöz és mint ellenzéki partifeleit kérte őket, hogy a főkapitány kérelmét a maga egészében teljesítsék.

Az ellenzékre való ez az apellálás kemény megrovást hozott az ügyésznek az elnök részéről, aki figyelmeztette, hogy a közgyűlési teremben nincsenek partok s hogy így nem is lehet, nem is szabad itt ilyen modorban ellenzékéről vagy nem ellenzékéről beszélni.

B u g y i Antal főjegyző okolta még meg, hogy a tanács miért javasolta a főkapitány fizetésének csak 20 százalék lakbérrel való emelését, végül a tanács részéről is B a n f a l v i indítványához — mint egyedül törvényeshez — csatlakozva; majd L a k o s Imre dr. és B a n f a l v i Lajos éltek röviden a zarszó joggal, aztán szavaztak és a közgyűlés — 1—2 szó ellen az összes szavazatokkal elfogadta B a n f a l v i indítványát.

K i s s Lajos ajánlatát a bogarközben levő portája utcarendezéséhez szükséges terü-

letének egyszélig való átengedése tárgyában elfogadták és felhatalmazták a polgármestert, hogy a nevezettel az adásvételi szerződés kösse meg.

Majd jóváhagyták a tiszaí rakpart és kikötő, valamint a kucori csarda mellett levő földterület haszonbéri szerződéseit és tudomásul vették a tisztviselő nyugdíjalap 1904. és 1905. évi költségvetéseit.

Végeztül felolvastak Weisz Lipót és társainak az ügyészi teendőkre vonatkozó szabályrendeleti intézkedések módosítása tárgyában benyújtott indítványát Szedes János és Burian Lajos felszólalásai után egy bizottságot küldtek ki, melynek feladata lesz a szabályrendelet módosítására nézve javaslatot előterjeszteni.

Ezzel a két napos közgyűlés déli fél 1 órákor véget ért.

Üjdonságok

Szenté, 1904. december 15.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 13-án délelőtt tíz órákor tartotta, Csátó Zsigmond dr. elnöklése mellett, az e havi rendes ülését, az utolsót ebben az esztendőbe. Az ülés rövid lefolyását volt s olyan általánosabb érdeklődő ügy, melyről külön kellene megemlékeznünk, czáltal egy sem került a bizottság tárgyalása alá.

— **A nögyeget karácsonyfa ünnepe.** A szentesi járókéony nögyelet f. hó 18-iki karácsonyfaünnepe, melyet vasárnap délután 3 órákor rendeznek a színházteremben a szegénysorsú iskolás gyermekeknek, lélekemelő szép ünnepe lesz az emberszeretnek. A nögyelet elnöksége által erre felszólított tanítók, felekezeti különbség nélkül, mintegy nyolcvan szegény iskolás gyermeket jelentettek be, akik tanítóik vezetés alatt fognak felvonulni a színházterembe, ahol részükre fényesen világitott díszes karácsonyfát állítanak és ahol a nögyelet elnökségének és választmányának tagjai fogják a szegény gyermekek közt az ajándéktárgyakat, meleg kendőket, szipkákat, élelmiszereket és édességeket kiosztani.

— **Szentés része a hadsereg lábbeli szükségleteiből.** Most osztottak el a közös hadsereg börtényű szükségleteiből a kisiparnek fenntartott részt. A magyar kamarai kerületek közül tizenháromnak az iparosai pályáztak a vállalatra. Feltámaszra került összesen 505 ezer korona értékű munka és ebben 33250 pár lábbeli. Ebből a szegedi kamarai kerületnek 3782 pár lábbeli jutott, amiből a szentesi börtényarok 582 pár lábbelt fognak készíteni.

— **Vendégek a régészeti múzeumban.** A csongrád megyei történelmi és régészeti tansulattal ma már országos hírd múzeumban tudós vendégek voltak a múlt vasárnapon. A vendégek: Puky József nyug. min. tanácsos Kád. Elek kecskeméti polgármester, Szabó Dezso földbírók és Porst Kálmán dr. meg Szalay Gyula félgymnáziumi tanárk már szombaton Szentésre érkeztek és a múzeum fáradhatatlan órének kalauzálása mellett kirándultak néhány sír feltárasát is megszemlélni. A vasárnap délelőttöt aztán a múzeumban töltötték, ahol szintén Csallány Gábor múzeumőr kalauzolta őket és szolgált érdekes magyarázó felvilágosításokkal. A múzeum gazdagsága és rendezettségé fölött igaz elragadtatásuknak adtak kifejezést a vendégek.

— **Halalozás.** Városunk egy agy polgárának haláláról kaptunk tegnap szomorú hírt. Szűcs Dániel városi képviselő s a

»Szentés-Vidéki takarékpénztár igazgatósági tagja halt meg folyó hó 13-án, munkás életének 74-ik évében. Az elhunytban, kinek temetése ma délután lesz, Tatabajdy József városi gazd. tanácsnok íptágyászja. A gyászestéről a család a következő jelentést adta ki:

»Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a nagyszámú rokonság nevében is a felejthetetlen jó férj, édesapa, nagypapa, testvér, nagybátya és rokoni: néhai Szűcs Dániel a szentes-vidéki takarékpénztár igazgatósági tagja, városi képviselőnek, aldásteljes életének 74-ik, boldog házasságának 23-ik évében, hosszú szenvedés után, f. évi december 13-án délután fél két órákor bekövetkezett elhunytát. A megboldogult hült tetemei 1904. évi december 15-én d. u. 2 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, az ev. ref. középmetetőben, az I. t. 214. sz. a. gyszaházról nyugalomra tétetni. Nyugodjék békével!

— **Közigazgatási pötebjárás.** Az orosz-háza—szentes—csongrádi — építendő — vasút vonalának ma lesz a közigazgatási pötebjárása városunkban, ahol a bizottság, melynek elnöke Novák Bertalan kereskedelemügyi min. tanácsos lesz, ma délelőtt 9 órákor gyűlekezik össze a polgármesteri hivatalban. Ha nagyobb akadályok nem merülnek fel, akkor nem lehetetlen, hogy a miniszter kiküldötté már ez alkalommal megadja szóbelileg az ideiglenes építési engedélyt s akkor talán már a héten befognak a munkába.

— **Hangverseny a szegényfalap javára.** Amiről lapunk előző számban írtunk, az ma már megállapított dolog: Fülöp Riza operatőrné és batyja: Fülöp Alfréd hegedűművész f. hó 18-án, vasárnap este hangversenyt rendeznek a színházteremben a városi szegényfalap javára. — A hangverseny, melynek műsorát ma fogják szétosztani, nérsékel helyarok mellett tartja a jeles művésztestvérpar azért, hogy mindenkinek mdjában legyen a jótékonysságot oltarán adozva magának műfelvetést szerzeni. A bevétel pedig a hatóság ellenézi. Az esti 8 órákor kezdődő hangverseny műsora gazdag és változatos. A művésznő Ördög Róbert operatőrné a »Cigánybarát», »Szulamit» és »Aranyvirág» operettekéből ad elő arákat és magyar dalokat énekel, fivére pedig hagedűn játszik három kiváló zeneművet. A sok műfelvetéssel kínáló hangversenyre, a jótékonysság nevében is, felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **A mulatság vége.** Itt a tél és szerte a községekben, meg kint a tanyavilágban is elkezdődnek a mulatságok. Szilaj legények ropják a csárdást hajnalig. Halnaban aztan összevesznek valakinek a két szép szemé miatt. Gyakran megéskil ilyenkor és gyakran is szől így tel idején rola a rendőri krónika, hogy a legények itta is — ott is egymasnak rontottak, előkerült a bicska és egymás vért ontottak. Az első ilyen eset a napokban történt meg Dorozsman, a tanyák közt egy mulatságon. Fabian Janost a mulatság végén leverték a legénytársai. A szemé alatt megszártak és eltörték az állcsontját. Állapota nagyon súlyos, nem sokat bíznak hozzá az orvosok. A verengző legények ellen megindítottak a vizsgálatot.

— **Uj népkönyvtár Mindszent.** Több száz kötetre terjedő könyvtár érkezett a múlt hét folyamán Mindszentre. Valogatott jeles írók műveiből van összeállítva ez a szép könyvcsoportozat, amely az állam ajándéka s amelyhez szép magyar stílus szekerényeket és kapott ajándékba a község. Ahogy a kötetek leltarozva és számozva lesznek, azonnal megnyitják az új népkönyvtárt a közönségnek. A könyvtárt a községi pénztári hivatalban helyezik el.

— **Szilveszter-est és felolvasás.** Az iparos ifjak önképző-körében ez évben is a szokott módon fogják, dalardajuk közreműködésével, társasvacsorával megünnepegni Szilveszter estjét. A lakoma után most is tanc

lesz. A meghívókat a jövő héten küldi szét a rendezőség. Bcléppő személy-jegy ára, vacsorával, borral együtt — 2 korona lesz. Ugyancsak az iparos ifjak önképző körében a jövő vasárnapon kezdik meg ismét a téli felolvasások ciklusát. Az első ilyen felolvasáson megnyitót beszédet mond Varga Ferenc körlnök, monológot ad elő Sulcz Eszti ke kisasszony, felolvasást tart Vrana Imre és szaval Sa ghy Zsigmond.

— **Elítelt legények.** Négy kisteleki legény fölött itélkezett f. hó 9-én a szegedi büntető bíróság. Néhány hónap előtt történt, hogy Sejbenc Antal, Domonics József és Balázs megtamadtak Kucsera Pétert, aki olyanformán vedkezett a tamadok ellen, hogy a nala levő farkússal mindgyilkre mért egy két csapást. Az ügyükben megtartott fő tárgyalás során a bíróság az elől megnevezett három legényt egyenkint 3—3 hónapi, Kucserát pedig 7 napi fogházra itéte el.

— **A posta figyelmeztetése.** A közlekedő karácsonyi unnekekre való tekintettel ismét figyelmezteti a posta a közönséget a csomagok feladásának szabályaira. A felhivasból, melyet lapunknak küldötték, kénözük a következő fontosabb pontokat: Penzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. Csomagolásra falada, vesszőből font kosar, vasos vagy tiszta közönséges vaszon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir hasznalendő. Vaszon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosan atkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig pecsétviaszal lezárni kell. A pecsételésnél véss pecsétnyomó hasznalendő. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezetéke és keresztnevének, továbbá foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatablaeszkára, bört darabra vagy erős lemezpapírra irandó, mely et tartósan a csomaghoz kell kötni. Felet te kivanatos, hogy a feladó nevéte és lakasát, továbbá a címírat összes adatait feltüntető papírral legyen magában a csomagban is elhelyezve.

— **Kiszúrta a szemét.** A csongrádi kubikosok a multkoriban egy kis parizs verekedést rögtönöztek, amelynek során aztan Német Sandor kiszúrta Keller Matyas kubikostársának az egyik szemét. A nagyvirtusú legény ezért a szegedi törvénysek egy évi börtönrre itéte el; amit persze a hős soknak vélelmezett és ami ellen föllebbezést jelentett be.

— **Időjelzés.** Meteor jelenti: A nov. 26—30-iki csomópont hataskörében, megfelelőleg jelezsemek, ujra fagypont alá került a hőmérséklet, decz. 1-én kevés hó is esett, de a valódi téli idő csak nem tudott kibontakozni még a 3-iki erős hatású csomópont körül sem. Ennek oka nem éppen s nem egészen a Napon előjött erőhatásokban keresendő, mert bár ma három foltcsopót látható a Napon, de ezek inkább tömörültek, mint szetszortak s így a bolygóktól jött erőhatásokat nem lettek volna képesek oly mérvben befolyasolni, hogy a hideg csak egy-két fokot érhetett volna el a fagyponat alatt, mint ahogyan ez tényleg bekövetkezett. E nagymérvű ellenhatásnak még másfelől is kellett jönnie, legvalószínűbb, hogy azon harmadik faktor részéről történt e beavatkozás. Az elmutal napokban a teresztrikus hatások álltak útját annak, hogy a bolygók részéről befolyasolt téli idő egész valóságában be nem állhatott. Ezen teresztrikus hatások ma még nem mérhetőek, de célszerű műszerek sorozatával igen könnyen lehetvé válhatik ez, ami aztán a beavatkozás útját is megmutatná. A legközelebbi csomópontok 7—8—10-re esnek, amelyek bizonylatlan jellegűek, míg a 12-iki éppen oly hideg jellegű, minő a nov. 14-iki volt, amelynek segítségére lesznek a 14—15-iki csomópontok is.

— **Dalstély.** A szentesi daloskör január 3-án dalstélyt rendez a Petőfi-szalló éttermében. A dalstély műsorát lapunk egyik közelebbi számban fogjuk közölni.

Most csak felhívné kívántuk olvasóink figyelmét az estélyre.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgáit Szegeden f. hó 18-án délelőtt 8 órakor fognak, a Szeged alsóvárosi új vízumtelepen megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez küldendőek be Szegedre, Szilágyi-útca 1. szám.

* **Milleniumi-telep Nagyszőlő.** Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az allami felügyelet és allami segéllyel létesített »Milleniumi-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetés mellett az ország legjobb szervezeti szőlőtelepévé fejlődött, inálól tanácskoják a következő közjegyzőileg hitelesített Bizonyítvány. (B. H.) Alulírottak igazoljuk, hogy a pakáci és knézi Buding-élek birtokon 1904. évben következő azölőszeti termény állományról van tudomásunk: részint távirá-póznarendszerű 3-as, részint póznarendszerű 4-es kötésű amerikai vesszőnervelű anyaiskola 108. kat. hold hold Riparia Portalis (Gloire de Montpellier), Rits Solonis, Rupestris Monticola (Rup du Lot), Gamay Goaderc (Golombau Rupestris), Solonis-Robusta, Riparia Solonis, Aramon-Rupestris Ganzin 2. számú alanyfajtaikkal, körülbelül 295.000 tőkével; 1 és fél kat. hold párosítással készült zöldajtványiskola, körülbelül 130.000 darab sima és 2 éves gyökéres zöldajtvány; 23 kat. hold ojtvány- és dugványiskola, körülbelül 3.200.000 drb iskolázott fásajtványal és 1.500.000 drb amerikai és európai gyökérsített dugványal. Pa-Pakác, 1904. évi augusztus hó 9-én. Gera Ferenc okl. szőlész, telepkezelő. Buding Antal, telepvezető és oenologus. Szlavik Mihály, vincerler (B. H.) Az általam az alulírott helyen es napon 67.904. ugszám alatt felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján tanusítom hogy Buding Antal úr, telepvezető és coenologus, ugy Gera Ferenc okl. szőlész, telepkezelő és Szlavik Mihály vincerller knézi lakosok, kiket mindharmat személyesen ismerek — a fenti egykorona bélyeggel ellátott bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Billéden ezerkilencszáznegyedik évi augusztus hó kilencedik napján, Dr. Gémes Ignác s k, mint Dulin Karoly bíllédi közjegyzőnek a temesvári királyi közjegyzői kamara 129.904. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

Legujabb

a képviselőházból.

Budapestről táviratozzák lapunknak a következőket:

Az ellenzéki képviselők azon híre, hogy a kormány az ülést reggel 7 órakor megnyitja, már félhétkor, Kossuth és Apponyi vezetés alatt bevonultak a képviselőházban az ülésterembe, ahol hiányzanak a miniszteri székek s az elnöki emelvényen közönséges szék van. A parlament előtti teret rendőrség zárta el kordonnal, lovasrendőrök cirkálnak, esportosulás nincs.

Az ellenzéki képviselők az ülést megnyitása előtt megszállva tartják az elnöki emelvényt és csak akkor hagyják el, mikor Andrassy Tivadar gróf biztosítja őket, hogy Perczel nem elnököl és a parlamenti őrség nem fog a teremben megjelenni.

Amint erre Andrassy Tivadar gróf a szavát adja, a képviselők elhagyják: az elnöki emelvényt. Kévszel 10 óra előtt megjelenik a kabinet élén Tisza István gróf miniszterelnök s miután miniszteri székek hi-

nyoznak, az első padsorban foglal a miniszterekkel helyet. A kabinet bevonulását csendben, rendezavarás nélkül fogadták.

Tíz órakor megjelent Jakabffy alelnök, elfoglalta az elnöki széket és megnyitotta az ülést.

A miniszterelnök bejelenti a királyi kéziratot, melyet a legnagyobb csendben hallgattak meg. A kéziratot, melyet hódoló tisztelettel vesznek tudomásul, átjuttatják a főrendiházhoz.

Erre az ülést bezárlják.

Holnap a képviselőház újból ülést tart, hogy alelnököket, jegyzőket választson és a bizottságokat megalakítsa

Felölőszekerkező: BÁNFALY LAJOS.

Társzerkesztő: MATEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

4 éves I koronás betétes részjegyek már jegyezhetők a Szentési Központi Takarékpénz- tárna l.

4947/|kv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Tóth Julianna Sijjártó Szabó Bálinté végrehajtást szenvedett elleni 190 korona 65 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtasi ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő Szentes város határában fekvő a szentesi 9328. és 7903. szíjtkvben, A f. 7159. és 7160 hrsz. a. felvett egybirtok tetest képező nagynyomási szántó földre 1285 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905 évi január hó 10 ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 128 korona 50 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez icentni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt atsolgaltatni.

Kelt Szentesen a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál, 1904 évi október hó 18-ik napján.

KATKICS,
kir. albiró.

4948/|kv. 1904.

Árverési hirdetm. kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. kincstár végrehajtónak Tompos Andrásné Molnár Zsuzsanna végrehajtást szenvedett elleni 138 korona 40 fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtasi ügyében a szentesi kir. járásbírószág területén levő Szentes város határában fekvő a szentesi 6173. szíjtkvben A f. 7717. c. hrsz. a. felvett nagynyomási szántó földre 1103 korona és a szentesi 15018 szíjtkvben A f. 7717/b. hrsz. a. felvett nagynyomási szántóföldre 380 koronában ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi január hó 12-ik napjának délelőtti 9 órajakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 110 korona 30 fillért és 33 koronát készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikialtított szabályszerű elismervényt atsolgaltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál, 1904. évi október hó 18-ik napján.

KATKICS kir. albiró.

Bérbe-adó.

A Weisz udvarban 1905. évi február hó 1-től egy üzlethelyiség egy kis lakással, továbbá 1905. január 1-től egy útcai 2 szobás lakás a melléképületekkel. — Ugyanott eladó bolti berendezés, 20 drb. féalak és több rendbeli nagyobb hordó. 6—1

ÉRSEK IMRE I. tized 698. sz háza, mely üzlethelyiségnek is alkalmas ugyszintén az I. tized 689. számú háza mely gazdasági épületekkel van ellátva jutányosan szabad kézből eladó.

Ertekezhetni lehet I. tized 698. számú háznál, vagy lapunk könyvnyom-pájában.

Brázay-féle Sósorszesz

Ha hamarosan szabadulni akarunk a főfájás kellemetlen érzésétől, dörzsöljük be arcunkat, homlokunkat, valamint fejünket is Brázay-féle sósorszeszszel. Néhány perc mulva már rendkívül üdítő hatást érzünk,